

[Litten Hansen.]

godt spørge: betyder det så heller ikke det ringeste, hvad chefen for NATO siger, hvad alle NATO-generalerne siger?

Det er jo ikke, fordi der er ret mange, der er gået ind i en diskussion af de meget alvorlige problemstillinger, som VS rejste i vores første indlæg om NATOs og militærets funktion. Kan jeg tage det som udtryk for, at medlemmerne ikke finder, at det er et problem overhovedet, eller er det min manglende autoritet? Hvis det er tilfældet, må jeg vel ty til andre autoriteter som f. eks. George F. Kennan, USA's tidligere Moskvaambassadør og en af fædrene til NATO. Han sagde i efteråret 1965:

»Oprettelsen af NATO var en unødvendig handling, et politisk fejlgreb, som fremskynkede Europas deling.«

Eller til de Gaulle, som sagde, at NATO var en legalisering for USA til at oprette et protektorat i Europa efter anden verdenskrig.

De vigtigste redskaber, NATO benytter sig af i sin indre strategi, er militærkupplaner, træning i nedkæmpelse af indre uro, nødretslove, efterretningstjeneste, overvågning og propagandaoffensiver. Jeg skal her blot nævne en af disse planer, som hedder McConnel-planen, hvorfra jeg skal citere følgende:

»I tilfælde af indre uro, som materielt kan influere på USA-styrkernes opgave eller deres sikkerhed, såsom væbnede oprør eller omfattende modstand, skal regeringen i« – og så ind sættes det pågældende NATO-land – »anstreng sig for at undertrykke en sådan uro ved hjælp af sine egne ressourcer. Men hvis disse skulle vise sig at være utilstrækkelige, eller dersom regeringen i« – det pågældende NATO-land – »ikke er i stand til effektivt at slå en sådan uro ned i tide, kan US-styrkerne gå i aktion, efter hvad den øverstkommanderende anser for nødvendigt, hvad enten det sker på egen hånd eller i samarbejde med regeringen i vedkommende land.«

Denne generelle plan gælder for alle NATO-lande. Vi kender til andre planer af lignende karakter, f. eks. Consotte-OPLAN 10-1, som handler om, hvordan USA og NATO kan føre ABC-krig. Vi kender Prometheusplanen fra Grækenland og ES-planen fra Italien. Der er altså rigelig grund til at være bekymret, og som det gerne skulle fremgå af såvel mit som hr. Steen Folkes indlæg, så er VS bekymret.

Forsvarsministeren svarede heller ikke på mit spørgsmål og min problemstilling omkring

den professionelle hær. Han svarede, at det var for dyrt at overholde grundlovens bestemmelser om værnepligt. Det kan da umuligt være dyrere med værnepligtige, sat i relation til professionelle. I øvrigt kan det ikke være økonomien, der bestemmer, om grundloven skal overholdes. Som sagt er spørgsmålet om en professionel hær et yderst alvorligt politisk spørgsmål, og der er tale om en professionel hær, når man har en hær, hvis egentlige stående styrke, kampstyrken, for tiden består af ca. 8.500 mand, som alle er professionelle. De værnepligtiges uddannelse tager ene og alene sigte på at sætte denne styrke i stand til at udfylde den tildelte plads i supplementsstyrken og i reserveenhederne, og den uddannelse, de får, er totalt løsrevet – når undtages søværnet – fra den uddannelse, som de professionelle får. Det nye begreb »frivillig værnepligtig«, der er indført, betyder, at de værnepligtige frasiger sig frinummerchancen mod selv at kunne bestemme indkaldelsestidspunkt og -sted. Det er alt i alt en tilsnigelse fortsat at tale om en værnepligtig hær. Er der ingen i dette ting ud over os, der finder det betænkeligt?

Til sidst vedrørende de tre partiers dagsordensforslag. Det er formuleret, som det er, fordi det derved skulle have en rimelig chance for at blive vedtaget. Min formodning bygger jeg på udtalelser, der i dag er fremsat af såvel den socialdemokratiske ordfører som den radikale ordfører og såmænd også delvis fra forsvarsministeren. Hr. Søgaard sagde: det er socialdemokratiets opfattelse, at forudsætningerne for en folkelig tilslutning og opbakning omkring vort forsvar bl. a. meget nøje hænger sammen med f. eks. vores sociale og uddannelsesmæssige sikkerhed. Og hr. Bilgrav-Nielsen sagde: det er givet, at hvis man i sin iver efter at bruge flest mulige midler på et dansk forsvar derved stiller sig i den situation, at andre væsentlige opgaver ikke kan løses, så er vi ikke med. Og han fortsætter: vi ønsker, at i situationer, hvor folketinget er nødt til at tage en debat om samfundets udgifter, må også forsvarsområdet kunne være med i debatten.

Jeg skal derfor anbefale dagsordensforslaget til vedtagelse.

Formanden:

Der er stadig for megen uro i sidelokalet.

Søgaard (S):

Fru Litten Hansen kom i første omgang og